

[2½ Hours]

[Total Marks: 80]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:**
1. All questions are compulsory.
 2. All questions carry equal marks.

1. a) Discuss the relations between Archaeology and other sciences.

OR

- b) Explain the various methods of Exploration.

2. a) Comment on the salient features of Mesolithic period.

OR

- b) Write reference to various megalithic sites, describe the burial methods of man.

3. a) Trace the History of Indian Epigraphy.

OR

- b) Assess the significance of Inscriptions in the study of socio-political history of Ancient India.

4. a) Define Numismatics and bring out its development in the 20th century.

OR

- b) Comment on : a) Punch marked coins and b) Gupta gold coins.

(मराठी रूपांतर)

[२½ तास]

[एकूण गुण : ८०]

- सूचना : १. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
२. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

१. अ) पुरातत्वशास्त्र आणि इतर शास्त्रातील असणाऱ्या सहसंबंधांची चर्चा करा.
किंवा
ब) समन्वेषणाचा विविध पद्धती स्पष्ट करा.
२. अ) मध्याश्म काळाच्या ठळक वैशिष्ट्यांवर भाष्य करा.
किंवा
ब) महापाषाणीय स्थळांच्या संदर्भाचे मानवाच्या दफन पद्धतीचे वर्णन करा.
३. अ) भारतीय पुरामिलेख शास्त्रांच्या इतिहासाचा मागोवा घ्या.
किंवा
ब) प्राचीन भारताच्या समाजिक आणि राजकीय अभ्यासासाठी कोरीव लेखांच्या महत्त्वाचे मुल्यांकन करा.
४. अ) नाणक शास्त्राच्या व्याख्या लिहा आणि विसाव्या शतकातील नाणकशास्त्राच्या विकासाचा मागोवा घ्या.
किंवा
ब) भाष्य करा: अ) आहत नाणी आणि ब) गुप्तकालीन सुवर्ण नाणी